

“El meu salvatge no és Robinson Crusoe, és voluntari i contemplatiu”

Pep Coll (Pessonada, Pallars Jussà, 1949), publica a Edicions 62 la novel·la *El salvatge dels Pirineus*, premi Sant Joan Caixa de Sabadell 2005. És l'autor de *Muntanyes maleïdes* o *El segle de la llum*.

—Com us va aparèixer la idea de fer viure aïllada una persona en un gran sot de difícil accés com és un feixanc, dalt d'una muntanya?

—Suposo que va néixer perquè al meu poble està ple d'aquests feixancs i t'imagines que cadascun d'ells és una illa, un lloc inaccessible. I després perquè l'anècdota de l'arrencada de la novel·la la vaig viure de petit. Un gos que perseguia un conill va caure per un d'aquests feixancs, no el van poder treure ni matar, va estar udolant dia i nit durant set dies, i la gent comentava com podia viure tant. Aquestes coincidències podien ser-ne l'origen, perquè tampoc no el saps mai, l'origen de la primera idea.

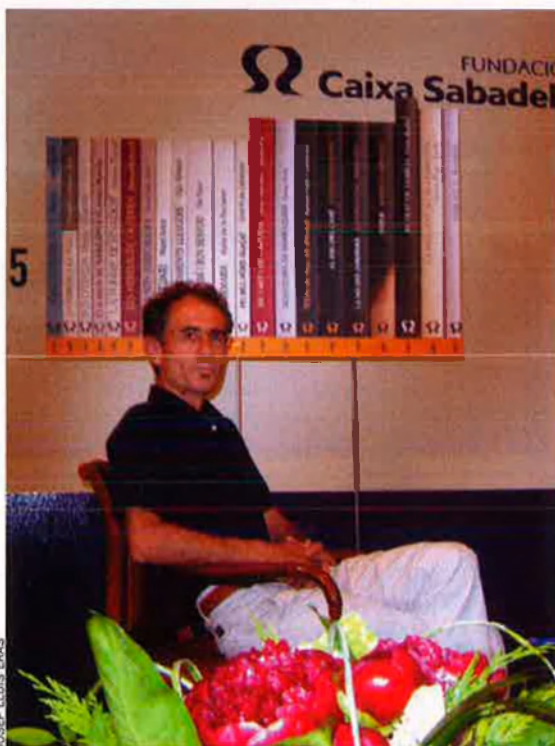
—Per què l'heu fet mig tocat de l'ala, l'estudiant que cau al feixanc, protagonista de la novel·la?

—És un personatge, si no tradicional, almenys habitual, al camp. És el cas del fill de casa rica que torna al poble fracassat perquè, afeblit per una mala alimentació, diuen, s'ha trastocat en estudiar. Però ell torna com si hagués tingut èxit en els estudis i no admet el fracàs. I intenta viure segons els seus ideals. L'estudiant de la novel·la en té dos. Per una banda, com a hereu, tenir terres, i després té el somni de notari, és a dir, construir un món a través del text escrit. I es pensa que tot això ho podrà fer al feixanc, escrivint a les pedres.

—Teníeu present el mite de Robinson Crusoe en construir la trama?

—Sí. Tot i que d'una manera diferent. El meu és un salvatge voluntari i contemplatiu. És un observador del poble i en sap més que els que viuen avall. Ara, no vol viure amb ells. Això a mi em sembla que el fa potsèr actual. Suposo que hi ha molta gent que viu en pisos i els agrada contemplar el món des de la televisió o Internet. Els prismàtics són el seu comandament a distància, el seu ratolí.

—El fet de fer-lo tocat de l'ala, us impedeix de fer-lo progressar, madurar o canviar, oi?

Pep Coll publica la novel·la *El salvatge dels Pirineus*, premi Sant Joan, sobre un estudiant que viu aïllat en un gran sot.

—Sí, és estàtic. En aquest sentit és un home modern. L'únic que sap, això sí, és adaptar-se a la nova situació, i la seva visió del món, del feixanc, canvia, però el món, el feixanc, canvia. A l'inici, en el moment inicial d'eufòria li sembla una cosa intocable, absolut, però s'adona que els anys allò se n'anirà avall. A dir, que l'absolut, l'etern, existeix, almenys en aquell feixanc, i llavors somnia en un ideal, en un altre absolut.

—Per què situeu el cas l'1837?

—Això ho vaig estar pensant molt. És un moment que es ben tres ideologies diferents: l'absolutisme dels carlins, el liberalisme i el socialisme utòpic. I em demano si cap d'aquestes respecta l'individu solitari, i veu que no, que tots els volen rescatar.

—El dibuix de la coberta, home que dona la imatge tòpica de l'home prehistòric garrot, el veieu escaient, encertat?

—Sí. En certa manera el títol és fals, és com l'anomenen de baix. Aquesta seria la visió des de baix, com se la imaginaven els anglesos que el venen a rescatar.

—La novel·la fa una descripció paisatgística molt acurada però si bé el perill era que el paisatge entrebanqués el ritme de l'acció, aquesta descripció era imprescindible, no?

—Així és, perquè el món del protagonista, encara que pot semblar s'ha de fer familiar al lector, i perquè ho sigui, tot ha de tenir un nom.

—Però amb prudència, amb precaució, per no ofegar el lector amb noms que desconeix, oi?

—Sí. A mi em sembla que hi ha les descripcions necessàries, i com que podia caure en aquest perill, m'he contingut. Perquè havia de parlar d'una penya, més que d'una muntanya. La novel·la és sobre una penya, no sobre una muntanya.

—Es pot llegir la novel·la, també, o en part, com una novel·la d'humor, com una facècia, un divertiment irònic?

—A mi em sembla que no. Ell parla seriosament i tot i que algunes de les seves visions semblen humorístiques o per re, és la seva visió seriosa de les coses.

Lluís Bon.